

Namntävling om Sveriges Arkitekters pris för bästa landskapsarkitektur

10 mars 2022

Vinnare av Landskapsarkitekturpriset 2020
Paradiset, Linköping
Arkitekt: O2landskap. Foto: Peter Kvarnström

Vinnare av Landskapsarkitekturpriset 2019
Jaktgatan, Norra Djurgårdsstaden, Stockholm
Arkitekt: AJ Landskap. Foto: Lennart Johansson.

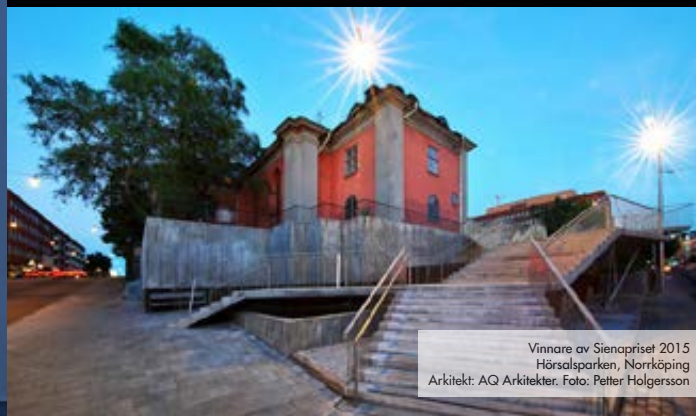
Vinnare av Sienapriset 2018
Jubileumparken i Frihamnen, Göteborg
Arkitekt: Älvstranden Utveckling. Foto: Peter Kvarnström

Vinnare av Sienapriset 2016
Tullhusstranden, Simrishamn
Arkitekt: Sydväst arkitektur och landskap. Foto: Werner Nystrand

Vinnare av Sienapriset 2017
Stenpiren receentrum, Göteborg
Arkitekt: Sweco Architects. Foto: Ernst Henry

Vinnare av Sienapriset 2015
Hörsalsparken, Norrköping
Arkitekt: AQ Arkitekter. Foto: Petter Hølgersson

Vinnare av Sienapriset 2014
Brovaktarparken, Stockholm
Arkitekt: (n)od|c-a-m-b-i-n-e. Foto: Måns Berg

OM TÄVLINGEN

Sveriges Arkitekter genom Akademin för landskapsarkitektur har arrangerat en namntävling för priset för bästa landskapsarkitektur.

Sveriges Arkitekters kommunikations- och tävlingsgrupp har varit stöd för genomförandet av tävlingen.

SYFTE OCH UPPGIFT

Syftet med tävlingen har varit att få fram en stor bredd av namnförslag på svensk landskapsarkitekturs mest prestigefyllda pris. Visionen var att det nya namnet skulle väcka positiva associationer relaterade till landskapsarkitektur, bli ett starkt varumärke och vara hållbart över tid. Det nya

prisnamnet kommer att användas från 2022 och framåt.

Tävlingens uppgift var att föreslå ett prisnamn, och förslaget skulle motiveras med en kort berättelse om maximalt 150 ord.

UTVÄRDERINGSKRITERIER

Jury bedömde de inkomna namnförslagen med utgångspunkt i följande bedömningskriterier, utan inbördes ordning.

Prisnamnet ska:

- Präglas av en stark och relevant idé.
- Vara hållbart över tid.
- Väcka intresse för landskapsarkitektur både inom och utom branschen.

GENERELL BEDÖMNING AV FÖRSLAGEN

Tävlingen har mött relativt stort intresse. Sammanlagt 49 st förslag inkom inom anmälningstiden, för 43 st olika namn då några av förslagen var likadana.

Fyra grupper, eller teman, av namn kunde urskiljas tidigt i bedömningsprocessen vilket var en hjälpsam utgångspunkt för att analysera och väga olika förslags förtjänster mot varandra. Grupperna var:

PLATSBASERADE NAMN

I den platsbaserade gruppen fanns förslag som relaterar till platser eller landskap. Förutom det vinnande namnet som tillhör denna kategori vill juryn särskilt nämna **Babylonpriset** och **Genius Loci-priset**.

Babylon bedömdes ha en inneboende storslagenhet och referens till spektakulärt prunkande underverk, som förvisso havererade i den bibliska berättelsen. Ett amerikanskt litteraturpris för översättning av litteratur med liknande namn finns också redan.

Genius Loci-priset, med medföljande motivering att landskapsarkitektur handlar om att hitta och utgå från genius loci, platsens själ, bedömdes fånga in ett för branschen centralt begrepp. Samtidigt fanns tveksamhet om hur namnet skulle förstås av en bredare allmänhet.

NATURBASERADE NAMN

Namnen i denna grupp inspireras av växter eller annat från naturen. Två av dem framhölls särskilt av juryn; **Smaragden** och **Trädkronan**.

Smaragden ansågs ha en inbyggd prisaspekt och signalera det gnistrande ärofyllda i att vinna ett fint pris. Den gröna färgen associerar till växtlighet, och namnet har en lyxig grace, menade juryn. Baksidan är dock att namnet saknar direkt koppling till landskapsarkitektur, och ett antal andra priser med ädelstenskoppling finns redan i Sverige, exempelvis Kristallen.

Trädkronan har en spännande dubbeltydighet som väcker intresse, menade juryn. Ett prisat projekt är kronan på verket av en landskapsarkitekts karriär. Alla landskapsarkitekturprojekt innehåller dock inte träd, och namnet skulle kunna leda tankarna till andra branscher.

NAMN SOM HANDLAR OM ATT PRISA

Till denna grupp hörde förslag som signalerar

”prisandet” av ett projekt. Flera av dem hade guld som en del av namnet och ett par relaterade till mästerskap eller kamp, som i landskamp. De tre förslag i denna grupp som juryn särskilt vill lyfta är **Guldträdet**, **Bladguld** och **Spira**.

Guldträdet och **Bladguld** befanns på ett likvärdigt sätt relatera till växtligheten som ofta, men inte alltid, är en viktig del av landskapsarkitekturprojekt. Ett landskapsarkitekturprojekt av hög klass förgyller en utemiljö. Att de på ett fint sätt, menade juryn, och prisets namn skulle därför kunna bilda familj med Guldstolen, Sveriges Arkitekters pris för bästa inredningsarkitektur. Av Sveriges Arkitekters fyra priser skulle det dock vara omotiverat att två relaterade till just guld.

Spira gillades då namnet täcker in mycket, både att spira i betydelsen växa, och det gröna livskraftiga. Samtidigt ansåg juryn att ordet inte har koppling till landskapsarkitektur, och många företag och projekt heter samma sak.

NAMNFÖRSLAG SOM HEDRAR EN VÄLKÄND OCH VÄLMERITERAD LANDSKAPSARKITEKT.

I denna grupp fanns förslag som **Friberg**- respektive **Per Friberg-priset**, **Sture Koinberg**-, **Ulla Bodorff**- samt **SIA-priset** (Sven Ingvar Andersson). Trots personernas signifikanta betydelse för svensk landskapsarkitektur ansåg juryn att det var svårt att motivera valet av en person framför en annan. Val av ett specifikt namn skulle kräva en tydlig kontext, resonerade juryn. Det ansågs också tveksamt i vilken grad namnen kan väcka intresse för landskapsarkitektur och förstås utanför branschen.

ÖVRIGA STÄLLNINGSTAGANDEN

Den sammantagna bedömningen är att några förslag utmärkte sig genom sin höga nivå, men många bidrag bedömdes inte i tillräckligt hög grad ha förutsättning att bli ett riktigt starkt varumärke för Sveriges mest ärofyllda pris för landskapsarkitektur.

Några av namnen var på andra språk än svenska, och ytterligare andra var svåra att förstå innebörden av. Det var inte ett uppgiftskrav eller bedömningskriterium att namnen skulle vara på svenska, men de gallrades bort då andra namn befanns vara mer gångbara och priset delas ut till svenska landskapsarkitekturprojekt. Namnförslag som inte med lätthet kunde förstås av jurymedlemmarna gallrades även bort.

Juryn har ansett att namntävlingen ger möjligheten att blicka framåt och skapa ett nytt pris. Därför valdes förslag bort som var identiska med vad priset har hetat tidigare, dvs Sienapriset som priset hette till år 2018, och Landskapspriset som det provisoriskt har kallats efter det (kortform av Sveriges Arkitekters pris för bästa landskapsarkitektur).

BEDÖMNINGSGRUPPENS BESLUT

Efter avslutad bedömning har juryn utsett **Landmärket** till vinnande förslag i tävlingen om nytt namn för Sveriges Arkitekters pris för bästa landskapsarkitektur.

Två personer som oberoende av varandra föreslog Landmärket utses som vinnare. De vinnande är: Jerker Kaj (Landmärket) och Emelie Ask (Landmark eller Landmärket).

MOTIVERING AV JURYNES BESLUT

Landmärket rymmer på ett finurligt sätt berättelsen om prisets syfte, som är att utmärka årets bästa landskapsarkitektur. Namnet är intresseväckande och har en inneboende storslagenhet samtidigt som det är konkret. Det associerar till både landskapsarkitektur och till "märke" som i en utvald plats vars utformning gör avtryck i sin tid. Begreppet är dessutom vedertaget och bedöms kunna hålla länge som namn på ett pris.

Ett utmärkt landskapsarkitekturprojekt blir en attraktiv nod värd att besöka. Det fångar uppmärk-

samheten, ger tillhörighet och blir ett riktmärke att navigera efter i staden och landskapet. I en vidare tolkning uttrycker därför Landmärket inte bara en punkt, utan även människans relation till ett landskap och en plats.

Landmärket bedöms svara väl mot tävlingens bedömningskriterier och ha goda förutsättningar att etableras som ett starkt varumärke för Sveriges Arkitekters pris för bästa landskapsarkitektur.

SAMTLIGA FÖRSLAG

Namnbaseade förslag

Friberg-priset

LAR-priset

Per Friberg-priset, 3 st

SIA-priset

Sture Koinberg-priset

Ulla Bodorff-priset

Platsbaseade förslag

Babylonpriset

Frirum

Genius loci-priset

Landmark

Landmärket, 2 st

Landskapspriset

Platsa-priset

Platspriset, 2 st

Platsskaparpriset

Portik

Siena-priset, 2 st

Terraria-priset

Ute eller UtHe eller Svenska

UtHe-priset

Naturinspirerade förslag

Arkitekturanaura

Gjord

Jordgloben

Lärka-priset

Meander-priset

Naturligt vis

Smaragden

Spira

Stenbit

Trädkronan

Urbanatur

Årsringen

Att prisa

Akajeb

Bladguld

Glasspriset

Guldläget

Guldspaden

Guldträdet

Landa-priset

Landskampen

La prezzo

PIL – Priset för inspirerande
landskapsarkitektur

Sveriges Arkitekters
land(mäster)skap

Bella

TÄVLINGSPROCESSEN

Akademien för landskapsarkitektur formulerade tävlingens uppgift, syfte, mål och kriterier i början av 2021. Inbjudan om att inkomma med namnförslag lades ut på Sveriges Arkitekter hemsida 25 augusti 2021. Slutdatum för att lämna förslag var 30 september.

Samtliga inkomna förslag godkändes av tävlingsfunktionären. De bedömdes av en jury bestående av ledamöter från Akademien för landskapsarkitektur samt en varumärkesexpert:

- Johan Folkesson, juryns ordförande, landskapsarkitekt LAR/MSA
- Pia Jonsson, landskapsarkitekt LAR/MSA
- Ulrika Åkerlund, landskapsarkitekt LAR/MSA
- Göran Lindberg, landskapsarkitekt LAR/MSA
- Karin Sjölin, landskapsarkitekt LAR/MSA
- Ann-Sofi Högborg, landskapsarkitekt LAR/MSA
- Ellinor Irving, varumärkesexpert Juno PR

Bedömningsarbetet påbörjades i november och avslutades i mitten av december 2021. Juryn har utöver arbete med inläsning av förslagen haft fyra möten för sitt arbete, med mellanliggande fördjupningsuppgifter.

Juryns sekreterare var Åsa Bexelius, landskapsarkitekt LAR/MSA, processledare för tävlingar på Sveriges Arkitekter.

Tävlingsfunktionär: Anders Regnell, digital strateg, Sveriges Arkitekter

TACK!

Till alla deltagare i tävlingen riktar juryn och Sveriges Arkitekter ett varmt tack för visat intresse och idériakedom!